Nagyvárad, 1905. XI. évfolyam 171 szám. Vasárnap, julius 30.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállitva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apácza-utcza 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, julius 29.

Kevesen vagyunk.

Egyik-tudományban nagynevü-főpapunk szobájában van egy kép, a kurucz előőrs.

A tavaszi hajnal sejtelmes világitásában áll elől erős zömök magyar lován az őr, a háttérbe mosódva egy kis csapat a mély távlatban össze folyik az ég a földdel Már azt nem lehet kieszelni, hogy ott van-e a hires kurucz serez, vagy csak az árnyék mélysége sötétlik!?

Az ég alja, a füves-bokros talaj, az egész levegője magyar annak a képnek, csak a kurucz csapat kicsiny rajta.

Mintha-mintha az egész magyar földnek a képe volna az a müvészi hangulat kép.

A mappán Magyarország a neve ennek a földnek, a levegője magyar, hiszen akkor érzi az ember, ha idegen földről jön haza és a határon megcsapja arczunkat a hazai levegő, a földje, az meg éppen a vér jussa. Sajó, Mohács és Világos hármas vérkeresztsége jussán magyar, feltétlenül magyar. A pora, mely magyar vérből lett porrá, a földje, mely magyar csontból kapja az erőt mi a világ legaczélosabb buzája képében tör fel az unokák számára áldás gyanánt. Magyar a vize, mely mintha honom könnye volnál óh sok folyó. Szent jussunk van ehhez a földhöz, vizéhez, porához, földjéhez levegőjéhez, csak az ember, az igaz magyar vér kevés ezen a földön.

Kevés a szereplők közt és olyan sötét, szerencsétlen társadalmi viszonyaink folytán a háttér, hogy nem tudjuk, vajjon kevés vezető férfiaink háta mögött ott van-e a sereg, vagy csak ott kellene lenni.

A mi proletárjaink lelkesedésének ma nem a haza nagy eszméi alkotják a rugókat, hanem egyszerü gyomortágulás bántja őket. A mi parasztságunk nem bujdosó kurucz ma az idegenben, hanem kivándorolt nép, mely elhányódik a nagy világban.

A mi kereskedelmünknek még idegen a lelke s a mi közép osztályunk adóságtól nyomva kénytelen kelletlen opportunista. Felső köreink is most kezdenek belé simulni a nemzet lelkébe.

Egy kis elszánt csapat áll őrt, körül meg borong a setét, ki tudja hajnal pirulása, vagy este boruja-e ez a sötétség, melyben még legkiválóbbjaink sem látnak tisztán.

El kell mondanom ujra, hogy Magyarország Hájónál végződik s az alföldre zsugorodott össze, de nem az a legnagyobb baj.

Magyarország mi bennünk -em él eléggé.

Több bennünk a megalkuvás, mint az inicziativa, több bennünk a jámbor óhajtozás, mint az elszánás és többet várunk, mint amennyit áldozni kivánunk.

Ezekből az érzésekből kell csinálni egy olyan koalicziót, mely tul heveskedés és tul aggályoskodás nélkül erős, a czélt ismerő, akaró és ezért áldozni kész magyar szellemet öntsön belénk, s mert belőlünk áll a társadalom, tehát az egész magyar lakosságban.

Ez a kialakuló érzés és politikai irány pedig nem lehet más, mint a régi, türelmes, egymás jogát tisztelő, de közös jogunkat nem engedő magyar irány.

Ne kellenék ebben az országban senkinek se félteni azt, ami az övé. Akár vagyon, akár jus, akár vallásról legyen szó. A régi liberális politikának az volt az átkos bomlasztó hatása, hogy mindig a más zsebére volt liberális.

Az osztráknak oda hagyogatta ősi jussainkat, a szabad gondolkozóknak vallási érzésünket dobta koncznak, a szocziálistákkal a latifundiumok bőrére barátkozott s a nemzetiségeket oda adta a bus magyaroknak, nesze üssétek ezeket, csak ne minket.

Az uj politikai iránynak olyannak kell lenni, mely a magáéból ad, a saját termékeny eszméiből, mely ismeri a nép gondolatvilágát, vágyait s a lehetséges magyar törekvéseket egészen, számot vetve a lehetőséggel.

A telepités és szövetkezés rendbehozza a belpolitikai zavarokat, a helyes őszinte nemzetiségi politika egységessé teszi az államot.

Miden széthuzó törekvést, minden privát epiált csoportérdekeket pedig irgalmatlanul ki kell pusztitani.

Igy hajnali világitásban áll az ország képe, mely után fel jön a nap és látni fogjuk és hallja a világ, hogy sokan va-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Ki nyert?

Irta: **Deér.**

A tiszti casinóban véget ért a vacsora; a huszártisztek java része, már eltávozott s csak négyen ültek az asztalnál. Avar Laczi a főhadnagy, Csejthi Gazsi meg Lóránd Tibor hadnagyok és Dorner Friczi, a kadét, vagy mint a tisztek maguk közt nevezték ezt az örökké vidám, bohém vérü fiut: a svadron riportere.

Természetesen pezsgőztek s még természetesebb, hogy asszonyokról beszélgettek, erről a kifoszhatatlan, mindig uj s mindig érdekes témáról.

Mindegyiknek volt valami mondani valója, különösena kadét volt kifogyhatatlan az uj meg uj témákban, mikben persze sokszor több volt a költött, mint a való. De hát azért volt riporter, — neki megbocsájtották az apróbb, ártatlan természetü füllentéseket és jól mulattak az ő képzelt kalandjain, mlket tüzzel, igazi vervé-vel adott elő. Most is őt hallgátták s nagyokat kaczagtak mulatságos ötletein.

Csak Avar Laczi, a főhadnagy nem kaczagott. Unottan, szinte fáradtan hallgatta a sok léhaságot s látszott rajta, hogy lelke más felé kalandozik. Nem is állta meg szó nélkül a kadét.

— Ugyan főhadnagy ur, de savanyu vagy ma! Olyan arczokat vágsz, mint valami peches vadász, kinek valami nemes vad ugrott meg a fegyvere elől?

A többiek mosolyogtak a kissé gunyos, de találó megjegyzésen. Mert Avarról, ki a svadron legderekabb, legférfiasabb tisztje volt, mindenki tudta, hogy nagy Don Juan, ki csak ugy játszik a női szivekkel — meg kell engedni, hogy a legnagyobb discretióval, — mint a jongleur az ő égő fáklyáival.

A főhadnagy maga is mosolygott a kadét megjegyzésére s kissé fanyar hangon válaszolt neki.

Hagyd el, kadét! Rossz napom van ma, — untat a ti örökös léhaságtok. Legalább ha valami ujat tudnátok mondani, a miben van izgató, a mi ingerrel birna. De ez az örökké egyforma trikó imádás . . . brrr! . . . bizony csömört kap az ember tőle.

A kadét gyorsan fölhajlott egy pohár »Mummot«, a mitől még csillogóbb lett a nevető két szeme s tetetett, szinte komikus komolysággal intézte szavait Avarhoz.

— Köszönjük a rendre utasitást főhadnagy ur! Hát igérem, hogy tisztességesen viseljük magunkat s ezentul csak olyan asszonyokról beszélünk, a kik még a kezüket sem hagyják megcsókolni, hacsak keztyü nincs rajta. Remélem, meg lesz velünk elégedve? Tudok is mindjárt egy ilyen komoly témát, — de előre is kikérek magamnak minden pikáns megjegyzést, vagy indiscrét mosolyt.

— No halljuk kadét! — szólt közbe Lóránd hadnagy, — de ha tán valami diákszerelemről akarsz itt előadást tartani, hát én megyek. Nem szeretem a limonádét.

— A végén beszélj. Tibi! Ne rontsd a társaságot! Nusiról, akarok beszélni, az édes,

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

angol divatszabó-czég

Nagyvárad, Fő-utcza. (Uri Casinó-épület) TELEFON 520.

Szövetek és bélések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legujabb szabás szerint a legszebb kivitelben **készit** *férfi öltönyöket*, s minden e szakba vágó ruhanemüeket. — **Női costümök, valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.**

gyunk, hogy az előőrs után sereg következik, mely tán egyelőre nem egységes magyar szóval, de egységes magyar lélekkel követi vezéreit.

Ez az én álmom és hiszem Istenünket, hogy nem marad álom. Nem bucsuzom tehát szeretett olvasóinktól. Ez irányban dolgozni akarok, nem pihenni tértem, dolgozni ott, ahol kevesebb a munkavezető, de sok jó munkást lehet nevelni.

Majd irok onnan, hol minden darab föld magyar ember pora, hol minden ember e föld élő röge, szép magyar alföldünkről.

És én hiszem, hogy uj irány jön körénk, a boldogabb jövő kezdetéül és hamar irhatok magyarokról magyaroknak örvendetes dolgokat, hogyan boldogulunk a régi magyar jelszó alatt: Isten, király, haza. *P— y.*

A politikai válság.

Pártalakulási és kibontakozási tervekkel van tele a levegő, de ugy látszik, hogy egyelőre nem történik döntő lépés semmiféle irányban, mert Fejérváry fürdőzni megy.

Három terv foglalkoztatja a politikai köröket.

Fejérváry tervét ismerjük régebbről, még mikor a koaliczió vezéremberei elé terjesztette, ma került nyilvánosságra *Nagy* Ferencz nézete. Nagy Ferencz volt a szabadelvüpárt erős támasza és igy szava némileg latba esik, noha pártja már nem számit.

Fejérváry azt mondja, hogy a király a vezényleti nyelv dolgában nem engedhet, de mivel mégis rendet kell csinálni, alakuljon elsősorban uj kormány, a mely pénzügyiekben és egyebekben népszerü programmot csinál és ez keres uj pártot és többséget választások utján.

Nagy Ferencz azt mondja, hogy a király nem kapitulálhat és ezért kompromisszumot kell csinálni, de ugy, hogy először legyen uj kormány és az csináljon kompromisszumos-programmot, mely alapon a képviselők párt-keretekre való tekintet nélkül tömörülhetnek uj többséggé. Egyben Nagy Ferencz ur ajánlja a 48 és 67. ellentétének elejtését, vagyis a függetlenségi párt feloszlatását.

E két terv közt a küiönbség alakilag az, hogy Nagy Ferencz uj választások nélkül szeretne uj 67-es többséget, mig Fejérváry az uj választásokat is megreszkirozná.

A harmadik terv a *Bánffyé*, melyről tegnap számoltunk be. Ennek lényege a 67-es pártok egyesülése a koaliczión belül.

A póttartalékosok behivása.

Ma országszerte szétküldték a *póttartalékosok* behivóleveleit. A behivók csak fegyvergyakorlatra és 16 napra szólnak. Bennt fogják-e a behivottakat tartani vagy sem, azt a behivó nem árulja el és ez egyelőre Fejérváry titka, melyet magával visz Karlsbadba.

Nagy Ferencz terve.

Nagy Ferencznek fentebb emlitett nyilatkozata ma reggel a »Pesti Hirlap«-ban jelent meg. A nyilatkozatot illetőleg intervjuv befejező része a következő:

— Hogy ki legyen az alakulás törzse, azt nehéz megmondani. Andrássyra kell gondolni azért, mert ő a függetlenségi párt bizalmát is leginkább birja s ő volt a koalicziő bizalmi embere a királynál. De természetes, hogy báró Bánffy Dezső az ő pártjával és programmjával okvetlen nagy tényező ebben az alakulásban s igen kivánatos, hogy kellőképpen részt vegyen. A néppártot én szintén figyelembe veendőnek tartom.

Ezután átterelődött a beszéd a szabadelvü párt specziális helyzetére.

— Ami a szabadelvüpártot illeti — ugymond Nagy Ferencz — én sohasem csináltam titkot abból, hogy a szabadelvüpárt, mint ilyen szemben a többi 67-es pártokkal, szemben a többi politikai pártokkal és az ország közvéleményével hosszu időre akczióképtelen volna, ha fennmaradna is. Ezt én is elismerem. Ezt én megmondtam a pártban is. Ennélfogva uj pártalakulást tartok szükségesnek arra, hogy az ország kormányzása rendbe jöjjön. A választások után is többször hangoztattam a szabadelvüpártban.

Tisza nemcsak a mostani czikkében fejezte ki, hogy nem akadályozza, hanem már előzőleg is, hogy nem ellenzi s most nem kellett hozzá különleges kapaczitálás. Én a magam részéről sokszor hangoztattam s csak az volt a kérdés, hogy miképpen mozditsa elő a szabadelvüpárt. Én addig, amig láttam azt, hogy milyen ellenszenv van még a koalicziő 67-es pártjai részéről is a liberális párt emberei iránt: addig természetesen nem láttam a lehetőségét, hogy a szabadelvüpárt valami inicziativával lépjen fel, mert a visszautasitástól lehetett tartani, mert a koalicziő azt gondolta, hogy a liberális párt nélkül is boldogul. Voltak mozgalmak, tervek, kilépések iránt, de nem láttam arra czélszerünek, hogy eképpen akkor az uj alakulás megtörténhessék.

A kilépések aztán el is maradtak. Most azonban ugy látszik, megérlelődtek a viszonyok s oda fejlődtek, hogy kezdik belátni, hogy csakis ez az uj alakulás az, melylyel az országot a krizisből ki lehet vezetni. Most ez a megérlelődés konstatálható s meg van a jó szándék, hogy érintkezésbe lépjenek. Nemcsak, hogy nem idegenkedik ettől a párt s nemcsak én, de meg vagyok győződve, hogy a párt is készségesen fog segédkezett nyujtani ehhez az uj alakuláshoz. Hogy milyen módja lesz ennek, azt ma még nem lehet megmondani, mert ebben a tekintetben még bizonyos további fejlemény szükséges. Annyi bizonyos, hogy mi a szabadelvüpártban komolyan foglalkozunk e kérdéssel s ha a viszonyok ugy alakulnak, hogy reményünk lehet, hogy a kibontakozás a mi közremüködésünk mellett lehetséges lesz, ettől nem idegenkedünk s nem feszélyez bennünket az, hogy a liberális pártban vagyunk. Én kijelentem, hogy nekem fontosabb az ország létérdeke, mint a szabadelvüpárt kerete. Nem önczél végre egy pártkeret s igy a liberális pártkeretet sem tartom olyan czélnak, melyért fel lehetne áldozni azt, hogy az ország nyugalma visszaállittassék, illetőleg a válság megszünjék.

Kristóffy nyilatkozik.

Kristóffy József belügyminiszter a választási reform dolgában is mét nyilatkozott. Elmondja, hogy nagy csodálkozással látta, hogy a sajtó nagy része hevesen megtámadta kijelentéseit az általános titkos választói jog dolgában. Annál nagyobb a meglepetése, mert nincs egyetlen ellenzékpárti, mely az általános

---

a csodás Nusiról! Azt hiszem tisztességesebb, becsületesebb leányról nem eshetnék szó küztünk?!

A két hadnagy egyszerre mosolyogva pillantott a főhadnagyra, kinek arcza a kadét szavaira egy árnyalattal sötétebb lett s ki nem minden indulat nélkül szólalt meg.

— Kadét, ne kötekedjél! De jól van; beszéljetek a mit akartok, de azt megmondom, hogy a ki arról a leányról csak egy kétértelmü szót ejt ki, annak megtépem a fülét! Most beszélhetsz.

A fiuk alig tudtak elrejteni egy-egy gunyos mosolyt e szavakra. Mert hát általánosan ismert dolog volt s mindenki tudta, hogy Avarnak éppen a jelzett »théma« volt az Achilles pontja.

Nusi a szintársulat naivája volt. Egy gyönyörü szőke leány, ki után bomlott minden épkézláb ember fia, — de a kihez nem férhetett közel senki. Még Avar főhadnagy se, a ki pedig ugyancsak igyekezett bejutni a szép leány kegyeibe. De három havi kitartó ostrom után se jutott tovább a leány mosolyánál a mely ép ugy szólhatott neki, mint akár a fodrásznőjének,

És e sikertelen ostrom mindjobban izgatta a könnyü győzelmekhez szokott főhadnagygyal s tiszttársai tudták, hogy Avar napról napra mindjobban levertté, szinte buskomorrá teszi a leánynak hidegsége. Sokat csipkedték e miatt s a főhadnagy annál inkább megfogadta, hogy bármi áron is, az övé lesz a leány.

Most is, hogy a kadét arra a leányra terelte a beszédet, a főhadnagy szeme egyszerre felcsillant s bosszankodni kezdett arra a gondolatra, hogy a fiuk tán ujra valami ostoba izetlenségekkel fogják traktálni.

De csalódott. A kadét egész komolysággal beszélt arról a leányról s látszott rajta, hogy távol van tőle minden caviarrizü ostobaság.

— Nem kötekedésből hoztam elő főhadnagy! Hiszel nekem, hogy engem is érdekel ez a leány, ki mintegy megközelithetetlen sphinx áll a többi könnyüvérü társnői között. Szinte tanulmány nekem ez a leány, ki olyan bájos, olyan édes s kihez képtelen az ember egy kétértelmü szót, egy banális ostobaságot mondani, mikor ugy ráveti az emberre azokat az ártatlan gyerekszemeit. Szinte csodálom mikor látom a szinpadon, hogy férfikarok ölelik át.

Nem tudok belelátni ennek a leánynak a lelkébe. Pedig szinte valami jólevő elégtételt éreznék, ha tudnám, hogy ez a leány is könnyelmü volt és bünös, hacsak egy negyedóráig is. De nem tudni, nem hallani róla semmit. Pedig már a komorságát is megengeszteltem, hogy egy kis parányi kalandját árulja el urnőjének. Hiába! Hinnem kell, hogy ez a leány igazán, meggyőződésből becsületes. — Vagy nagyon is ügyes szinésznő az életben is. — tette hozzá Csejthy.

Avar szótlanul hallgatta a beszédet. Arcza kezdett már kipirulni gyakran felhajtott pezsgős poharak tartalmától s ajkai körül valami daczos mosoly játszadozott.

— Nem tudok én sem tisztába jönni ezzel a leánnyal. — mondta kis idő mulva a főhadnagy. Ismerem pedig már jó ideje. Többször megfordultam a lakásán is. De tudja az ördög, ugy vagyok vele, hogy bár a legerősebb ostrom tervel megyek hozzá, — mikor belépek a szalonjába, s ő mosolyogva lelültet, — akkor ugy érzem magam mintha szerelmes gymnázista diák volnék, ki attól reszket, — hogy hátha megtudják e »vizitjét« a tanár urak s lesz »nemulass«, van ennek a leánynak az arczában, a tekintetében, még a mosolyában is valami, mi

RÁDIUM. Már a régiek sejtettek némely ritka ásványvizben oly titkos gyógyerőt melyet mágneses jelenségekkel magyaráztak. Az igazi okot azonban csak a legujabb korban ismerték meg, amidőn néhány gyógyforrásban r á d i u m o t fedeztek fel. Hazánkban ezen csodás elem eddig egyedül a Schmidthauer-féle **IGMÁNDI**-keserüvizben találtatott s igy érthető vele elér hető meglepő gyógyeredmény. Már fél pohárral használva eltávolitja a gyomorban és belekben fészkelő sokféle betegség csiráját s ezzel elejét veszi a baj kifejlődésének. Mint ivó kúra gyomor és bélbajokban, továbbá **elkövéresedés, szivelhályosodás** s azzal járó **fulladásnál sárgaság, máj-** és **lépdaganat, czukorbetegség, aranyér, csúz** és **köszvénynél, vérbőségnél** stb. kitünő eredménynyel használható. Kapható Nagyváraon mindenütt. Nagy üveg 50 fillér, kis üveg 30 fillér. Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidhauer Lajos gyógyszerésznél, Komáromban

választói jog behozatalán ne tekintené programmja kardinális pontjának. Miért van tehát — kérdi a szervezett reform ellen a hirtelen nagy averzió? Mely könnyelmüséggel meg is találja a miniszter kérdésére a választ és konstatálja, hogy a támadásokat az okozta, hogy ő jelentette a reformot. Azt kérdik, hogyan képzelem el ilyen törvényjavaslat fölvételét a parlamentben? Egész egyszerüen ugy, hogy ha mi abba a helyzetbe kerülnénk, hogy ezt a javaslatot benyujthatnánk, elvben egy párt sem foglalna az ellen állást, mert ezt a választási reformot minden oldalról követelték. Méltatlan dolog azt állitani, hogy az egész kérdést azért vetettem fel, hogy a szocziáldemokrata pártot megnyerjem czéljainknak.

Elmondja azután, hogy képviselő korában is tartott beszédet az általános, titkos szavazati jog mellett s most is meggyőződésem, hogy a közélet szanálásának ez az egyetlen módja, mert ennek a két számnak: 1848 és 67, el kell tünni politikai szótárunkból. Ennek a kérdésnek szőnyegen kell maradnia. Utódom meg fogja kapni az általános szavazati jog behozatalára az előmunkálatokat s parlament elé kell vinni a javaslatát még akkor is, ha most a koalicziò padjain ül.

Bánffy nyilatkozata.

Bánffy Dezső báró szintén nyilatkozik a hatvanhetesek egyesüléséről és a koalicziò állapotáról.

— Nyilván az Andrássy Gyulához való utazásom terve — mondotta — és gróf Tisza István czikke váltja ki a hatvanhetes tömörülésre vonatkozó kombinácziókat. Én a dologról elsősorban egyet mondhatok és ez egyuttal felelet a gróf Tisza István czikkének befejező részére is: *arra ne számitson senki, hogy akár én, akár Andrássy Gyula gróf a koalicziót — addig, amig a jelenlegi csapáson halad — elhagyjuk. Ez semmi szin alatt nem fog bekövetkezni,* még pedig két okból. Az első ok szubjektiv természetü. Nekünk ezt *a küzdelmet becsületesen végig kell harczolnunk, együtt azokkal, akikkel a harczba indultunk.*

— A másik okunk azonban már objektiv természetü. Éppen a *hatvanhetes alap szempontjából* volna a legnagyobb dőreség, ha gróf Andrássy Gyula és én otthagynók a koalicziót. Mert mi történnék akkor? — A száznyolczvan főnyi függetlenségi párt, amely most a koalicziò által *hozzá van kötve a hatvanhetes politikához* — még pedig nemcsak a mostani időpontra, hanem a kormányzati müködés egész időtartamára is — ez a függetlenségi párt a mi kiválásunk után *tüstént felszabadulna ebből a lekötött helyzetből* és csak természetes volna, ha e felszabadult állapotában azonnal visszatérne a csorbátlan, a teljes perszonál unió terére.

Mindazáltal e fejtegetések korántsem fordulnak a hatvanhetes tömörülés eszméje ellen, sőt erős nyomatékokkal jelentem ki, hogy ezt a tömörülést én is feltétlenül szükségesnek, sőt sürgősen szükségesnek tartom. De ennek egyetlen módja az, hogy a szabadelvüpárt tagjai élve a szabad kézzel, amelyet vezérüktől megkaptak, elhagyják régi pártállásukat és részint az ujpárthoz, részint a disszidensekhez csatlakozzanak.

Azt a kérdést is feszegetik a lapok, vajjon lehetséges-e, hogy a disszidensek és az én pártom egymással szerves kapcsolatba legyen. Erre én csak azt felelem, hogy ez nagyon kivánatos. Vajjon lehetséges-e, annak csak ezután kell kiderülnie. Arról azonban megnyugtathatok mindig, hogy demokratikus és haladó szellemü programmom ebben az esetben is az utolsó betüig fenn fog tartatni.

UJDONSÁGOK.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket: ***hogy ugy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni szíveskedjenek,*** hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Személyi hirek.** Dr *Krüger* Aladár ügyvéd, lapunk főmunkatársa hazaérkezett Bruckból, hol mint tartalékos hadnagy fegyvergyakorlatokat végzett. — Dr *Mangra* Vazul gör. keleti püspöki vikárius tegnap Aradra utazott. — *Lukács* Ödön városi tanácsos tegnap kezdte meg 6 hétre terjedő szabadságát. — Dr *Halász* Andor fogorvos tanulmányutra Berlinbe utazott.

* **Felebbezés a város leltára ellen.** A legutóbbi városi közgyülésen tudvalevőleg dr. *Adorján* Emil törvényhatósági bizottsági tag kifogásolta, hogy Nagy-Várad város vagyon leltára nem felel meg a mai állapotoknak, mert abban régi, már meg sem levő butorok stb. szerepelnek, továbbá utak, kövezet sincsenek felvéve abban. A törvényhatóság jelenlevő tagjainak többsége azonban a leltárt elfogadta. Dr. *Adorjáu* Emil tegnap felebbezést adott be az elfogadott leltár ellen s ebben kifejti, azokat az indokokat, amiket a közgyülés előtt kifejtett. Kéri a jóváhagyás megtagadását a minisztertől azért is, mert a bizottsági tagok közül a leltár ellen 5 mellette 3 szavazott s többséget csak azáltal nyert, mert 5 városi tisztviselő, köztük a főszámvevő is szavazott s csak igy lett a leltár elfogadva; kéri továbbá, hogy a miniszter uj, hiteles leltár összeállitására utasitsa a várost.

* **A köztemetők rendezése.** Az ujvárosi köztemetőt csak pár évvel ezelőtt rendezte Nagyvárad városa. *Kőszeghy* József városi főmérnök most uj tervezetet készitett nemcsak az ujvárosi, hanem az olaszi-i köztemetőről is. Az ujvárosi temető mostani beosztását nem helyesli s ujonnan osztotta az egyes felekezetek még üres parczelláit, ezenkivöl 14504 korona költséggel egy diszes hullaház épitését javasolja. — Az olaszi i köztemetőnél nagyszabásu ujitásokat tervez a főmérnök, uj utakkal. Mivel azonban a terv azonnal való keresztülvitele sok sir kisajátitásával volna csak keresztül vihető, a főmérnök succesive akarja az uj utakat létesiteni, akként, hogy egyes utba eső vonalakon a további temetést eltiltanák. Sürgősen kibőviteni kell továbbá az olaszi-i temetőt, különösen annak azon részét, a mely katonai és kórházi temetőül használtatik. Mintegy 20,000 □ méter terület hozzácsatolását javasolja a főmérnök. Ezenkivül két uj kapu és a sirásó lak ujjáépitését, valamint egy megfelelő hullaház épitését véleményezi, mintegy

---

tiszteletett parancsol. Sokszor ugy tünik töl nekem ez a leány, mint saját magának élő tilalomfája, ki könnyek közt mosolyogva int: eddig és ne tovább.

— Ha már te is igy beszélsz, szólt Lóránt, — akkor kinek lehetne reménye a győzelemre?! Csodálkozunk is rajtad, főhadnagy, hogy most az egyszer hiába »neveztél.« Nem jöttél be s amint látszik, — nem is jösz be. Pedig érdemes a fáradságra . . . nem gondolok?

— Eh, . . . hagyjátok! — kiáltott közbe Avor.

— Csak aztán ugy ne járj főhadnagy, mint Lulu, — a hadnagy, — a kis leányával, — kit hiába ostromolt, hiába igért neki hetethavat, — nem ért semmit. És egy szép nap, mikor ismét ostromolni akart, — a kis leányt nem találta otthonn. Megszötött egy börziánerrel s Lulunak ezt a pár sort hagyta hátra. — Kis csacsim, — maga lehet igen ügyes huszártiszt a legényei közt, — de az asszonyok közül egy kicsit — ostoba. Megértett? Pá . . .

Avar dühősen ütött öklével az asztalra s s kipirulva, szenvedélyes hangon kezdett beszélni.

— Az ördögbe is, — nem vagyok gyerek! Ez a leány sem fog játszani velem és itt előttetek szavamat adom, hogy egy hónap mulva enyém lesz ez a leány, ha mindjárt a hétfejü sárkánynyal is kellene megküzdenem! Száz üveg Mumm az ára fogadásnak! Tartjátok?!

— Tartom sietett válaszolni a kadét. — Egy hónapra legalább elég lesz a pezsgőnk s legalább az öregemnek megszerzem azt az örömet, hogy azt fogja hinni, hogy az ő drága fia jobb utra tért, — kevesebbet költ.

— Majd elválik, tacskó, — szólt Avar, ki felkötötte kardját sietve távozott, magukra hagyta a fiukat, kik mosolyogva néztek utána. Csak a kadétot nem zavarta meg az eset kissé nehezen forgó nyelvvel szólt oda a pinczérnek.

— Hozzon még két üveggel! Majd beszámitjuk a főhadnagynak! . . .

— — — — — — — — — — — — — —

A kitüzött határidő lejártától egy nap választotta már csak el a fiukat, kik ez idő alatt semmit sem hallottak a főhadnagytól. Sohsem hozta elő azt az leány, s ha kérdezték, csak annyit mondott:

— Várjatok az idejére! Addig ne firtassátok a dolgot!

Hát vártak türelmesen.

Annál türelmetlenebb volt Avar.

Napról-napra jobban elfoglalta lelkét az a leány s mindinkább érezte, hogy nemcsak a vére, nemcsak a büszkeség, kivánja már annak leánynak, a meghóditását, — hanem a lelke, a szive is.

Nem törődött már semmivel, csak arra a leányra gondolt, csak az foglalta el egész valóját és érezte hogy mint fogja el valami vad, erős keserüség arra a gondolatra, hogy az a leány tán sohasem fogja meghallgatni . . .

A jelzett hónapnak az utolsó délutánja volt már. Avatott ült a leány szalonjában. Mindketten hallgattak. A főhadnagy egyik czigarettát a másik után szivta, mi nála már nagyfoku izgatottságnak volt a jele.

— De Nusi, — hát legalább reményt adjon arra, hogy valaha mégis engedni fog hidegségéből, — s lesz idő, — mikor iránt am is fog érezni egy kevés szánalmat, szeretetet . . . Mert ez a hidegsége megőrjit . . . bolonddá tesz.

A leány nyugodtan nézett az előtte ülő férfi szemeibe s valami csendes fátyolozott han-

! ! ! Legmegbizhatóbb bevásárlási hely ! ! !

STROHMAYER PÁL áruhàza

Telefonszám: *166.* az egész megyére. **Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.** Telefonszám: *166.* az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott árak.

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségü **vásznak** és **siffonok,** véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek **kész fehérnemüek,** ugyszintén mérték vagy minta szerint is. **Szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalteritők. Paplanok** és **matraczok,** valamint mindennemü **mosóáruk,** u. m.: **kreton, batist, zephir** és **szines vásznak a legjutányosabb olcsó árak mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők.** Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelések o o o o o o o vidékre bérmentve küldetnek. o o o o o o o

26589 korona költséggel. — A főmérnök beadványára megjegyezzük, hogy a fentebb emlitett két temető nem »közös temető«, hanem »köztemető«. Annak idején sok vita volt ezért, de persze a jelenlegi főmérnök erről mit sem tud, mert még akkor nem lakott Nagyváradon.

* **A villamos vasut felső vezetéke.** A villamos vasut társaság legközelebb megkezdi az áramot szolgáltató felső vezetékek elhelyezését. Erre vonatkozólag a város polgármestere a következő felhivást adta ki: Felhivás! a városi vasut mentén álló házak tulajdonossaihoz. A villamos vasut vezetékeinek felfüggesztésére kereszt irányban kifeszitett sodronyok szolgálnak melyeknek végét vagy oszlopokra vagy a házakra erősitett fali rózsákra kell felfüggeszteni. Az oszlopok felállitása annyiban ütközik közérdekbe, hogy a különben is szük Fő-utczán az oszlopok forgalmi akadályt képeznek: azonkivül az utcza kiépitésére nagyon káros befolyásuk van. Ez okból oszlopok felállitása csak ott volna kivánatos, ahol a falakra a kereszt irányu tartó sodronyokat megerősittetni nem lehet. A városi épületekre ezeknek a fali rózsáknak felfüggesztése semmi akadályba sem ütközik sőt közérdekből azoknak elhelyezése elrendeltetik. A magán házak tulajdonosaival azonban a fali rózsák elhelyezése előtt a vasut társaságnak megegyezésre kell jutnia. Tekintettel arra, hogy az oszlopok mellőzése fontos közérdeket képez, továbbá, mivel a háztulajdonosoknak is fontos érdekük, hogy ablakaik és házaik előtt a kilátást és közlekedést gátló oszlopok ne álljanak, végül mivel a tár. aság a háztulajdonosok magán érdekeit minden irányban biztositani kivánja és kivánságukra a nem tetsző fali rózsákat el is távolitja a városi hatóság azzal a kéréssel fordul a háztulajdonosokhoz, hogy a fali rózsák felerősitését megengedni s a társaságnak ezzel a kéréssel bemutatkozó mérnökét jó indulattal támogatni sziveskedjenek. A kedvező elhatározásra annál inkább szükség van, mert a Fő-utczán folyamatba levő aszfaltozó munkák elkészitésénél az oszlopok helyeinek kihagyása a munkát hátráltatja. Nagyvárad, 1905. julius hó 29. *Bordé* Ferencz, polgármester helyettes.

* **Takarékoskodjunk a vizzel.** A nagy hőség és szárazság következtében a Körös vizállása rendkivüli alacsony, a vizmütelep pedig a legnagyobb erőmegfeszités mellett sem képes a nagymérvü vizfogyasztásnak eleget tenni. Ennek folyománya egyrészt, hogy előreláthatóan szünetelni fog a vizmütelepen a nap bizonyos óráiban a vizszolgáltatás, másrészt következménye ma már az is, hogy elegendő viz hiányában az utczákat nem lehet locsoltatni. Rendkivüli fontos közegészségügyi érdek, hogy legalább a meglevő vizmennyiséget biztositthassa a hatóság a legelkerülhetetlenebb szükség: az ivás és főzés czéljaira. Ezért ismételten figyelmeztetjük a közönséget, hogy a legmesszebb menő takarékossággal és saját jól felfogott érdekében szigoru körültekintéssel használja a vizet, nehogy a nagymérvü vizpazarlás folytán a közelkisértő fenyegető veszedelem, az ivóvizhiány beálljon.

* **Osztrák és magyar udvariasság.** Két katonatiszt utazott Budapestről Bécsbe, menetlevéllel, a melynek alapján rendkivül olcsó dij fizetése mellett utazhatni. Egyik tiszt magyar volt, a másik osztrák.

Marcheggnél a magyar vasuti személyzet leszállt s átvette a vonatot az osztrák. A »Schaffner« első dolga volt a jegyeket végigvizsgálni. A két tiszttől is elkérte a jegyeket, de a menetlevelet is, még pedig feltünően udvarias hangon. Az osztrák nem állhatta dicsekvés nélkül.

— Lám, mégis csak látszik mennyivel finomabb az osztrák kalauz a magyarnál. Hallottad, milyen szép, udvarias hangon kérte a menetlevelet?

— Igaz, felelt a magyar. De a magyar kalauz még sokkal udvariasabb, mert megbizott a tiszti egyenruhában — s a menetlevél előmutatását nem is kivánta.

* **Iskola épités Fugyiban.** A nagyváradi magy. kir. államépitészeti hivatal, a Fugyi községben emelendő állami iskola épitésének biztositására, továbbá a csehteleki és dicséri gör. kath. templom és paplak helyreállitási munkálatok biztositására pályázatott hirdet. Miről az érdekelteket van szerencsénk azzal értesiteni, hogy a szóban lévő pályázat közelebbi feltételei a fentnevezett m. kir. államépitészeti hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Nagyvárad, 1905. julius hó 26. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: *Huzella* Gyula, kir. keresk. tanácsos. elnök. Dr *Sarkadi* Lajos titkár.

* **Fiatal arczképfestő.** Egy tehetséges nagyváradi ifju, *Gábris* Béla igen jó eredménynyel zárta le a székesfővárosi festő iskolát. A tanárok és szakértők teljes elismeréssel nyilatkoznak a kiváló festőnövendék jeles képességeiről s szép jövőt jósolnak folyton izmosodó tehetségéről. Gábris már több igen sikerült arczképet készitett Nagyváradon, részint természet után, részint fényképről. Jelenleg a szünidőt városunkban tölti s arczképfestésre akár szénrajzzal, akár olajfestékkel készséggel áll a megrendelő közönség szolgálatára. Lakása Városliget-utcza. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

* **Eljegyzés.** *Stern* Sándor a Széchenyi kávéház népszerü bérlőjének kedves és szép leányát *Fózsát* eljegyezte *Pajor* Zsigmond városi végrehajtó Nagyszalontáról.

* **A telefen előfizetők figyelmébe.** A postahivatal a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat: A távbeszélésnél érvényben levő kezelési szabályok előirják, hogy a központ hivására az előfizetőnek, az előfizető hivására pedig a központnak nem kell visszacsengetni. A gyakorlatban azonban ez nem igy történt, mert a hivásra a központ is, meg az előfizető is mindig vissza csengetett, amely eljárások a kapcsolások minélelőbb való létrehozását jelentékenyen hátráltatta. Ez a gyakorlatba átment rossz szokás azonban nem tartható fenn. Értesitem ennélfogva a telefonelőfizetőket, hogy a szabályokhoz való szigoru alkalmazkodás, valamint a folyton rohamosan emelkedő telefon forgalom gyors lebonyolitása czéljából ezentul a következő eljárás lép életbe: Ha valaki távbeszélőn beszélni kiván és e czélkól a központhoz csengetett, a hallgatókat a központi hivatal visszacsengetésének bevárása nélkül a fülhöz emelje, mert a központ nem csenget vissza, csak a «központ» szóval jelentkezik. Előfizefőnek, ha a telefen készülékének a csengetését hallja, nem kell visszacsengetni, hanem egyszerüen füléhez illeszti a hallgatókat és beleszól a beszélő tölcsérbe. Ezéken kivül az előfizetőknek saját érdekükben a következő fontos kezelési eljerásra kivánom figyelmüket felhivni. A hivó félnek a kapcsolási számot még a központ felhivása előtt ki kell keresni a névsorból. A beszélgetés tartama alatt nem szabad csengetni, mert ezt a központ lecsengetésnek tekinti és az összeköttetést megszakitja. Befejezett beszélgetés utáe le keil csengetni, mert ha ez el marad, a központi hivatal nem bontja szét az összeköttetést és igy az összekapcsolt felek egyike sem lesz más által meghivható. A hivott előfizető elmaradásáért, illetve nem jelentkezéséért a központ nem

---

gon kezdett beszélni s minden szavából el nem titkolható, erős keserüség érzett ki.

— Látja László, hogy megmutassam magának azt, hogy becsülöm, — őszinte leszek magához, mint tán még senkihez sem voltam. Hallgasson meg kérem, végig s aztán, ha ugy tetszik, hagyjon el, hogy sohse lásson tán viszont.

Egy könnycsepp gördült végig a leány halványpiros orczán. Gyorsan letörölte és ugy beszélt tovább:

— Maguk férfiak bennünk, szinésznőkben mindig csak azt látják, azt nézik, ki maguk előtt, a maguk pénzéért ott mutogatja magát szinpadon s kinek, ha jó kedvük van virágokat küldhetnek, — csókot dobhatnak felé. . . . csak azért, mert szinésznő. — Sohasem jut eszükbe, hogy tán annak a leánynak is lehet szive, becsületes, melegenérző szive, a mely ép ugy tud érezni ép ugy tud szeretni, tán jobban még mint a maguk ugynevezett asszonyaié. Maguk a szinésznőknek csak a testét, külső formáit nézik a mit minden este villanyfény mellett gukkeren keresztül láthatnak s azt hiszik, hogy csak a kezüket kell kinyujtani érte mint valami utszéli virágért, — rögtön önöké — mindnyájuké. — Igy van ez László, — szomoru dolog nagyon de igy van. A legeclatánsabb bizonyitás ime saját maga, — önök mindnyájan.

— Velem is kikezdtek. Könnyü győzelmet vártak s mert nem igy lett, mert ime maga is, a svadron »starja,« kudarczot vallott, most aztán mindnyájan csodálkoznak s mint valami meseszerü, csodás alakra bámulnak reám, hogy mi ez, mi lehet ez? Pedig semmi, egyszerü dolog az egész. Ott a szinpadon, a mig játszom, igen, ott a maguké vagyok, mindnyájuké. És örülök, boldog vagyok, ha tetszem, mert ebben látom, hogy nem hiába fáradtam, tanultam annyi sokat, hogy megkerestem a kenyeremet s az én álmaim is valóra válnak, hogy müvésznő, igazi müvésznő lehessék. De csak ott a szinpadon. Azonkivül a magamé vagyok. És csak a magamé. Nem csoda, nem mese az egész. Mi csodálni való van azon, ha egy leány ki véletlenül szinésznő, mert azzá tette a lelke, értse meg a lelke s nem a vére, ha ez a leány becsületes, tisztességes? Ha a leány is csak ép ugy vágyik a tiszta, becsületes élet után, a tiszta becsületes szerelem után, mint akárki más, mint annyi sokan.

— Igy van ez édes László És ezzel a gondolattal meg kell barátkoznia magának s ha igazán annyira szeret, mint annyiszor mondta, mutassa meg azzal, hogy becsül annyira, miszerint nem óhajt engem is léha kalandjai tárgyává tenni s egyszerüen besorozni eddigi sikerei közé.

— Higyje el, László, nem érdemlem én ezt senkitől, magától se.

Zokogásba fult a leány szava. S a mint a főhadnagy nézte ezt a zokogástól vonagló, szép leányt, lelkét egyszerre valami édes, jóleső melegség járta át.

Felkelt, felcsatolta a kardját s csak ennyit mondott a leánynak, mikor megcsókolta a kezét.

— Megértettem Nusi, — nagyon jól megértettem!

Aztán elment. Egyenesen a tiszti casinóba sietett, hol már várták a fiuk.

Mosolyogva lépett közéjük a főhadnagy s egész arcza valami szokatlan boldogságtól sugárzott, ugy hogy a kadét már megszeppent s minthogy önkénytelenül szaladt ki a száján:

— Szegény öregem, aligha fogsz örülni a fiacskádnak egy hónapig.

De csakhamar megnyugodott. A főhadnagy nevetve szólt oda a pinczérnek.

— Pinczér, itt van száz üveg Mumnak az ára. A pezsgő felett ezek az urak rendelkeznek.

Aztán a fiukhoz fordult.

— Vesztettem gyerekek! Csak aztán ugy bánjatok az itallal, hogy valami bolondot ne tegyetek.

Aztán ő is felhajtott egy pohár pezsgőt s távozott.

— Bocsássatok meg — de nem maradhatok. Fontos családi ügyekben elutazom és sietek az ezredeshez szabadságot kérni. A viszontlásig fiuk. Mulassatok jól.

Mielőtt kiment volna, mégegyszer visszaszólt hozzájuk s hangja komoly, szinte parancsoló volt.

— Csak arra kérlek benneteket, hogy azt

okolható. Hosszas csengetés hátrányos, mert eltekintve attól, hogy a központban nem csengő ad jelt, hanem a jelzőtábla esik le, mely — ha a berendezésben hiba nincs, — már az első csengetésnél leesik, a kezelő a csengetés közben nem jelentkezhetik. *A nagyváradi m. kir. posta és távirda hivatal.*

* **Bucsu a Szt.-László templomban.** Ma, vasárnap julius 30-án ünnepélyes bucsu lesz a Szent-László templomban, az ősi templom felszentelésének évfordulója alkalmából. Délelőtt 9 órakor *Pálffy* Béla gyomai plébános egyházi szónoklatot mond, a mely után az ünnepélyes szent misét dr *Vucskics* Gyula plebános tartja.

* **A hársfák alatt**. A hársfák alatt jó esett a tikkadt embernek végig haladni, régi időben, a mikor még voltak hársfák a Páris-patakon innen. Most, mikor az előbb oly szép utczai részt letarolták, most látjuk, milyen bölcs volt a közgyülési határozatnak ama része, mely a vasut felé eső utvonalon a fák *meghagyását* rendelte el. És egyuttal azt is látjuk, hogy a pusztitás megengedett részének is a fele tökéletesen fölösleges volt. A templom felé eső oldalon a fákat valamennyit meg lehetett volna hagyni az uj utvonal mellett is. Igy a kivágott fákkal a templom oldala melletti terület legszebb disze veszett el, minden ok nélkül. Sértő példa arra nézve, hogy a mérnöki hivatal pusztitó tervei még egynegyed részükben sem fogadhatók el, legfeljebb egynyolczad részben.

* **A debreczen—nagyváradi villamos vasut**. A debreczen—nagyváradi villamos vasut közzel tiz év óta kisért, anélkül, hogy csak egy lépéssel is előbbre volnánk az előmunkálati engedélynél, kisbári Kiss Ferencz évről-évre megujittatja a vasutra az előmunkálati engedélyt. A kereskedelmi miniszter most ismét arról értesitette Nagyvárad városát, hogy a debreczen-nagyváradi villamos vasutra adott előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabbitotta. Éppen ugy halad ez a vasut is a megvalósulás felé, mint annak idején a nagyváradi lóvonatu vasut, amelyre szintén tiz évnél hosszabb ideig adogatta ki a miniszter az előmunkálati engedélyt, még sem lett belőle semmi.

* **A sajtóiroda a romániai zsidókról.** Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról, hogy négy romániai zsidócsalád tegnap délben a Kolozsvár felől jövő személyvonattal Nagyváradra érkezett. A rendőrség nem vette észre, vagy nem akarta észre venni a négy zsidócsalád besurranását a városba és igy most sajtóirodája utján a következő kedélyes sorokban akar mosakodni:

A Tiszántul mai számában »romániai zsidók Nagyváradon« czimü hirre nézve közlöm, hogy a hir meglehetős érdekes, csupán az nem felel meg a valóságnak, hogy tegnap délben vonaton több száz zsidócsalád érkezett Nagyváradra, továbbá az sem igaz, hogy az érkező zsidókat helybeliek megvendégelték az állomáson, az pedig éppenséggel nem igaz, hogy husz főből álló négy család állandó letelepedés végett kiszállt volna Nagyváradon. A rendőrhatóság hivatalos uton szerzett eme adataival szemben igaz az, hogy gyakorta szoktak egyes és családos zsidók Nagyváradon vonaton keresztül utazni.

Nekünk a rendőrség élczelődésére csak annyi a megjegyzésünk, hogy a romániai zsidók nem csak keresztül utazni szoktak Nagyváradon, hanem lepotyogni is. Igaz, hogy ezt a rendőrség nem veszi észre, de ez nem a mi hibánk. Tegnap, szombaton megint 10 férfi és 17 nő jött Romániából erre; hány maradt itt közülük? — nem tudjuk.

* **A pápa beteg.** Rómából táviratozzák: A pápa nem éppen jól érzi magát, noha komoly akut betegségről nincs szó. A szentatya nagyon szenved a hőségtől, időről-időre jelentkeznek köszvénybántalmi s legutóbb könnyebb torokgyuladást kapott. A pápa már nem olyan vidám, mint közvetetlenül megválasztása után és a minap egy velenczei meghitt emberének keserüen mondotta, hogy a Vatikánt ebben az életben már nem fogja elhagyhatni. A szentatya komor hangulata ritkán mulik el és bizalmas hivei a bibornokok közt, aggódnak miatta.

* **Hangverseny a Püspök-fürdőben** *Gyöngyi* Izsó a kitünő komikus ma, vasárnap este élvezetes hangversenyt rendez a Püspök-fürdőben. *Cserna* Terus és *Várady* Aladár közremüködésével. A hangverseny müsora következő lesz: I. rész. 1. Carmen Fantasia, zongorán előadja Várady Aladár. 3. Az élet. Egy peszszimista elmélkedése Irta Grenet D'Anczourt, előadja Gyöngyi Izsó. 3. Kakuk, müdal Abttól, Angol dal Sonnétól, előadja Csorna Terus. 4. Kuplék, költemények (Roderik után szabadon átirta Gyöngyi Izsó) előadja Gyöngyi Izsó. 5. Flórika keringő, Angol dal előadja Csorna Terus. Öt percz szünet. II. rész. 6. Abránd zongorán előadja Várady Aladár. 7. Czicza kuplé, Bokor I-től Népdalok, Dócziától, előadja Csorna Terus. 8. A tisztánlátó irta és előadja Gyöngyi Izsó. 9. Operette áriák Huszkától, előadja Csorna Teréz. 10. 1 Magyar Fregoli (teretere, tréfa, móka, nóta) irta és előadja Gyöngyi Izsó. A hangverseny kezdete 6 órakor. Belépti dij 2 korona. Jegyek előre válthatók Kiss Dávid és társa dohánytőzsdéjében és a Püspökfürdő pénztárában. A fürdőből éjszaka — mint egyes lapok jelezték — nem jön különvonat Nagyváradra.

* **Miniszteri köszönet Just Gyulának** A hivatalos lap jelenti: A földmivelésügyi, kereskedelemügyi, vallás- és közoktatásügyi miniszterek Justh Gyula tornyai lakosnak, a képviselőház elnökének, ama hazafias áldozatért, amelylyel 1 földmives, 2 felsőkereskedelmi és 3 ipari vagy festőipariskolai növendékeknek segélyezésére 10.000 koronás alapitványt tett, köszönetüket és elismerésüket fejezték ki.

* **Debreczen küldöttei Nagyváradon.** A legközelebbi napokban Debreczen város három küldötte jön Nagyváradra, hogy itt a villamos mü vezetését, technikai és üzleti szempontból tanulmányozzák. A debreczeni polgármester tegnapelőtt közölte, hogy *Körner* Adolf tanácsnok, *Debreczeni* Jenő gázgyári igazgató és *Garda* Dezső thb. tag Nagyváradra jönnek tanulmányutra s itt a villamos telepet fogják megszemlélni, kéri, hogy a küldötteket jóakaratu támogatáshan részesitsék. Debreczen küldötteit a jövő hétre várják Nagyváradra.

* **Bérkocsi-állomás áthelyezése**. A Szaniszló-utcza sarkán épülő monumentalis palota tulajdonosa: Stern Miklós kérte a várost, hogy a kétfogatu bérkocsiállomást helyezzék át az utcza másik oldalára. A főmérnök szerint az egész utczát csatornázni és aszfaltozni kell a bérkocsi állomás hosszában, ami 4966 korona összeget igényelne. Egyuttal felhivja a főmérnök a tanács figyelmét arra a körülményre, hogy a bérkocsiállomás áthelyezése által a város birtokában levő Apolló-épület értéke csökken, ami pedig nem lehet közömbös a városra éppen most, amikor az épületet vagy eladni, vagy tatarozni kell, mivel annyira ronda, hogy mai állapotában már fenn nem tartható.

* **Az iparos ifjak mükedvelői elő adása.** A nagyváradi iparos ifjak önképző egylete az előző évekhez képest ez évben is rendeznek mükedvelői szinielőadást s e czélból szeptember 2. és 3-ára kérik a várostól a Szigligeti szánházat, *Kőszeghy* József főmérnök a szinház átengedését javasolja, de azzal a feltétellel, hogy a villamos világitás és tisztogatás költségeire előzetesen letétbe helyez az önképzőkör.

* **Kinai katonatisztek hadseregünkben.** A tegnapi budapesti lapok hozzák hirét, hogy Japán kezdeményezésére több kinai katonatiszt fog jönni a magyar-osztrák hadseregbb kiképeztetés végett. Ezzel kapcsolatban megemlithetjük, hogy hadseregünkben mindig töba idegen tiszt szokott szolgálni. Nemcsak Románia küld évente 4—5, sőt több tisztet is, hanem Dánia, sőt jelenleg Chile (Dél-Amerika) is több magasrangu tiszt, köztük törzstisztek által is van képviselve. E tisztek egy része *magyar* ezredeknél szolgál. Mindenesetre érdekes, vajjon a kinai tisztek találnak-e nálunk hazai – czopfot?

* **A nagyváradi jómadarak Amerikában.** A kétes egszisztencziák sikkasztók Eldorádójában a nagyváradi szökevények is jóltalálják magukat. A László-malom tolvajai és sikkasztói közül tudvalevőleg Feldheim Izrael és Edelmann Márk kereskedők vitorláztak át

---

a leányt ne emlegessétek. Becsületes, igaz szivü leány az nagyon!

Aztán elment. A fiuk meglepetve néztek össze s nem tudták, mit gondoljanak? A kadét nem is sokáig hagyta törni a fejüket. Egy keserü sóhajjal elintézte az ügyet.

— Na fiuk, nem tudom, mi lesz belőlünk, ha már ezek a lányok is olyan nagyon becsületesek! . . .

— — — — — — — — — —

Avart nem látták vagy hat hétig. Nem is irt s fogalmuk sem volt róla, hol jár, mit müvel. Ezerféle hir keringett róla annál is inkább, mert vele csaknem egy időben tünt el Nusi is, a naiva, — ki felbontotta szerződését, bár nem csekély vinculumot kellett fizetnie a directorának.

Persze, hogy Avarral hozták kapcsolatba a dolgot. Csiklandós, csintalan történetkéket sugdostak róluk, s igy bizony nem lehet csodálkozni azon, hogy vagy hat hét után mintha a mennykő csapott volna a fiuk közé, mikor mindegyikük egy fehér kartonlapot kapott, a melyen egész világosan és érthetően meg volt irva, hogy Avar László huszárfőhadnagy ur törvényesen és a legrendesebb, legtisztességesebb formák közt hites feleségévé tette Tardos Nusi kisasszonyt.

Volt riadalom a tiszti casinóban. A kadét nyilatkozott legelőször.

— Ebből még baj lehet!

Éppen beleakart fogni, hogy kimagyarázza magát, midőn Avar lépett be mosolyogva, hangos jókedvvel.

— Jó estét fiuk! Gratuláljatok hát no, — mit vágtok olyan csodálkozó pofákat! Megházasodtam, punktum!

A fiuk nem is mondatták kétszer magukat. Mind siettek gratulálni a főhadnagynak. Mikor a kadétra került a sor, oda sugta elég hangosan a főhadnagynak, hogy a többiek is hallhatták.

— De főhadnagy ur, — igy akkor egy kis hiba van. Azt a multkori fogadást igy mégis csak te nyerted meg.

A főhadnagy egy pillanatra elmosolyodott, de aztán komolyan nézett a kadétra

— Hagyd el fiu. Az a fogadás a szinésznőre szólt. Azt a fogadást én elvesztettem. Az a leány nincs többé; a mostani az már Avar Lászlóné, — az én feleségem. Azt hiszem, megértettetek?

A kadét egyszerre »hapták«-ba vágta magát s egy pillanatig elgondolkodva, — hangosan szólt a főhadnzgyhoz:

— Főhadnagy urnak alássan jelentem, — szamarak vagyunk mi mind, valamennyien! . . .

És meghatva, boldogan szoritotta meg a főhadnagy kezét . . .

— — —

az uj hazába a jól megérdemelt börtön elől, de magukkal vitték az összelopott és csalt pénzt is. Mint halljuk, az egyik szökevénynek: *Feldheim* Izraelnek uri dolga van az uj földön. A yanke knak gyártja a szivarokat. New-Yorkban nagy szivargyára van, amelyben mintegy 200 személy dolgozik. — Egy másik nagyváradi szökevény: *Rosenthal* Mór borkereskedő szintén a büntetés elől vitorlázott át Amerikába; ugyanis egész pi cze hamis bort foglalt le nála a rendőrség, amelyért nemcsak érzékeny, ezrekre menő pénzbüntetést, hanem elzárást is kapott volna s igy jobbnak látta hazát cserélni. Rosenthalnak is jó dolga van Amerikában. New-Yorkban nagyszabásu bor- és sörkereskedése van s most a kivándorolt magyarokat traktálja hamis italokkal. Pár év mulva különben mindegyik haza jöhet ha akar, mert elévül rájuk nézve a büntetés.

* **Hamis váltó**. A nagyváradi Hitelbank leszámitolt egy 170 koronás váltót, melyen kibocsátóként Papp Lajos, elfogadóként Badar Béni és forgatóként Strobek Károly szerepeltek. Most, hogy a váltó lejárt és megovatolták, sült ki, hogy a váltón levő mindhárom aláirás hamis. Rendőség a nyomozati eljárást folyamatba tette.

* **Találtak** egy lópokróczot, két széket. Igazolt tulajdonosaik átvetik a rendőrségen.

Pannonia étterem és télikert.

Első minőségü **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitünő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.** Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x Felhivjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt hirdetésére.

x **Sok pénzt takarit,** ha mindennemü vásznat, ágynemüt, paplant, takarót, női és férfi fehérnemüt közvetlenül gyárakból rendel. *Kereskedelmi iroda Budapest, Kerepesi-ut 65. I. em.*

x Valóban dicséretet érdemel az a tapintatos eljárás, melylyel **Haász Manó** Zöldfa-utcza elején levő czég igen nagy vevőkörét, kik sokszor óriási hullámokban lepik el üzletét; mindenkit meglepő, a legnagyobb technikai akadályokat leküzdve, gyorsan és pontosan elégiti ki. S különben is mint olcsó, szolid hiréről ismeretes kereskedőt, ajánljuk a vásárló közönség figyelmébe.

x **Dóra-crém** a legjobb pattanások, szeplő, sömör és napégetés ellen *ára 1 kor; Dóra-szappan 70 fillér,* készíti **„Kigyó"-gyószertár** Nagyvárad, Bémer-tér Telefon: 431. szám.

x **Rádium-felfedezés Magyarországon.** A kir. magyar természettudományi társulat chemia ásványtani szakosztályának 1905 márczius 28-iki ülésében Szilárd Béla előadást tartott a Schmidthauer-féle igmándi keserüviz radio-activitásáról, amely szakkörökben nagy feltünést keltett különösen azért, mert ez az első eset, hogy magyar ásványvizben rádiumot mutattak ki.

x **Utolsó és bucsu elöadását** tartja ma, vasárnap este a *Lloyd orfeum* kitünően szervezett társulata, mely alkalommal itt még nem hallott és nem látott müsorral lép fel az egész társulat, uj kuplékat énekel *Bodrogi* József kedvencz komikusunk, ugy szintén *Göndör* Burél is a leghiresebb *Kátsa czigány*, *Göndör* innét külföldi körutra megy s két évig nem tér vissza hazájába, épp azért ragadja meg mindenki az alkalmat *Göndört* még egyszer meghallgatni. Családi müsor: Belépő-dij 1 korona. Kezdete 9 órakor, a n. é. közönség szives pártfogásáért esedezik a bucsuzó társulat.

IRODALOM.

Pázmány Péter Predikácziói.

II. rész. 808 l. Budapest, 1905.

Alig tudjuk mérlegelni azt a nagy szolgálatot, melyet a budapesti tud. egyetem, illetőleg a hittudományi kar a magyar irodalomnak s a kath. egyháznak tett, amikor *Pázmány müveit* összegyüjtve kritikai kiadásban ujra sajtó alá rendezte. A magyar nyelvü sorozatnak immár 7-ik kötete fekszik előttünk, mely a nagy főpapot legkiválóbb oldaláról, az apostoli munkálkodás igazi mezején, a szószéken mutatja be.

E kötet — folytatása az előbbinek — a Husvét után való V. Vasárnaptól kezdve a Pünkösd utáni XXIV-ik vasárnapig, a közbe eső ünnepekre és vasárnapokra szóló beszédeket tartalmazza — ezekhez járul még nehány szent, szt. Márton és Adalbert püspök, Mária Magdolna Péter és Pál ünnepén mondott beszéd.

A mikor a rosszul értelmezett modernség mai nap mindenhová, még a szószékre is elhatott, s hallunk onnan szép frázisokat, humanizmus emlegetését politikát stb. jólesik, sőt kötelesség visszatérni az Isten igéje hirdetésének ezen üditő forrásához, ezen példákhoz és módhoz, melyet Pázmány beszédei nyujtanak.

E beszédeinek főerőssége a szentirás és a szentatyák. Nincs olyan állitása, melyet rögtön a szentirásból vett idézettel ne erősitene. Szinte csodálatos az az ügyesség, melylyel a szentirást alkalmazni tudja. Ugyanez áll a szentatyáktól s a latin s görög classikus iróktól vett idézéseire. Nem bocsátkozik hit vitákba, nem feszeget subtilis kérdéseket, e beszédekben inkább erkölcsi téren mozog, hiveihez szól, azok életét, erkölcsét akarja javitani, jó irányba terelni. Innen az a közvetetlen egyszerü stilus, melylyel hallgatói szivéhez fér. Zamatos magyarsága, a beszédek eszmegazdagsága a kötetet is a magyar irodalom remekei közé emelik. Meghatók azok a sorok, melyeket a sok munkában megtört ősz főpap beszédeinek első kiadásához füzött. Ide igtatjuk:

A kerestény olvasóhoz.

«Szándékom vala, hogy még egynehány Predikácziókat kiterjesztek, mellyek üszögében vannak irásim között.

A szent Mártirok ünnepére, a kereszténvi erősségnek dicsőségesb cselekedetéről, a mártiromságról akarván tanuságot adnom.

A Szent Doktorok ünnepén megakartam mutatni, miben áll a keresztényi szentség és bölcsesség.

A Szent Confessorok napján arról akartam szóllani, hogy a jámborság könnyebb és gyönyürüségesb a feslett életnél.

A Szent Szüzek ünnepén a szüzesség méltóságát akartam ismertetni.

Ezenkivül Boldog-Asszonyról, Szent-István királyról, Szent-Ferenczről és több nevezetesebb Szentekről sok predikáczióim jegyzésben vannak.

De mivel ez a könyv feletébb öregedett és romlott egészségem derék munkára alkalmatlanná változott, itt végezem a predikácziómat.

Hanem a mit Karácson napján sok és nehéz akadozással, sőt félbenszakasztással predikállottam utolszor Nagy-Szombatban, 1635. év végén, mivel készen vagyok, kihagyom nyomtatni. Allitom, hogy az leszen vége a negyven esztendőtől fogva való predikállásomnak, mert mellyem fuladási, hurutok és belső szelek szaggatási, emlékezésem fogyatkozási, fogaim kihullási, egyéb mindennapi sok nyavalyákkal egyetemben, alkalmatlanná tettek a predikálásra. Hanem Istent alázatosan kérem, hogy tegye gyümölcsössé a hivek lelkében eddigvaló tanitásomat, nékem pedig adgyon bóldog kimulást az árnyék világból. Amen.»

E kötetnél a sajtó alá rendezés fáradságos munkáját *Kanyurszky* György egyetemi tanár végezte kiváló pontossággal és szakértelemmel. A beszédeket teljes eredetiségükben, a XVII. századbeli helyesirás szerint közli. Sajtó hiba csak itt ott akad.

Pázmány magyar nyelvü müveinek tanulmányozása nemcsak az egyháziaknak, hanem a magyar irodalom minden igaz barátjának kell, hogy élvezetet, tanultságot nyujtson.

Pázmány müvének ezen egyetlen teljes kiadását illetőleg mind a két sorozat, valamint a latin ügy a magyar, az 1-ső kötettől kezdve a maga teljes egészében megredelhető, és pedig a budapesti kir. m. tudomány-egyetem *hittudománykari dékáni hivatalhoz* (Bpest IV., közp. egyetemi épület.) beküldendő «Nyilatkozat» által. E nyilatkozat alapján az eddig megjelent köteteket együtt, az ezután következő köteteket megjelenésük után az *Egyetemi Nyomda*, azonnal megküldi 5—5 forint után vételezéssel. Az ily megrendelés gazdaságosabb eljárás, mert könyvárusi uton a mü ára jóval magasabb. Az egész vállalatból *még csak egy kötet van hátra'* mely *Pázmáuy Péter leveleit* fogja tartalmazni

SZINHÁZ.

A szintársulat Gyulán. A nagyváradi szintársulat másfél hónapi szünet után most költözik át nyári kisegitő állomására Gyulára; a diszleteket már átszállitották s holnap és hétfőn a tagok is összeverődnek. Gyulán szerdán, aug. 2-án lesz — az első előadás. — Mint halljuk, a társulatnál októberben, mikor visszajönnek szinészeink Nagy-Váradra, a társulatnál több változás lesz; igy *Agnelli* Irén nem jön vissza Nagy-Váradra, hanem elszerződött Győrbe.

EGYESÜLETEK.

A Katholikus Legényegylet gyülése. A Katholikus Legényegylet folyó hó 31-én, azaz hétfőn délután 6 órakor az egyleti helyiségben gyülést tart, melyre a tagok ez uton is meghivatnak.

TANÜGY.

Pályázat tanitók árvái részére. A Magyarországi Kath. Tanitók Országos bizottságának árvaalapja terhére a Kath. Tanügyi Tanácsnak f. évi május hónap 27-én tartott diszgyülése határozatából a »Váczegyházmegyei r. kath. tanitók váczi tanintézetébe teljesen ingyenesen felvétetik a Nagyváradi-egyházmegyéből egy elhunyt kath. tanitónak gimnáziumba lépő vagy már gimnáziámot járó árvája. A felvételt kérő folyamodás a Magyarországi Kath. Tanitók váczmegyei bizottságához intézendő és a következő mellékletekkel szerelendő fel: 1. keresztelő levél, 2. iskolai bizonyitvány, 3. orvosi bizonyitvány, 4. az illetékes iskolaszéki elnök által kiállitott bizonyitvány, hogy a folyamodó tanitó árvája és hogy elhunyt tanitó életében minő müködést fejtett ki főleg a kath. tanitó egyesületi élet terén. A kérvények augusztus hó 15-éig a Nagyvárad-egyházmegyei róm. kath. tanitó egylet elnökéhez: Mélt. főtisztelendő *Palotay* László praelátus-kanonok főtanfelügyelő urhoz Nagyváradra küldendő. Budapest, 1905. julius hó. A Kath. Tanügyi Tanács megbizásából dr *Fordán* Károly s. k. apát, egyházi elnök.

IPARÜGYEK.

Elöljárósági ülés.

A Nagyváradi ipartestület csütörtökön tartotta közgyüiését, amelyen a többi között elhatározták, hogy nem képviselteti magát a nagyváradi ipartestület a szeptember hóban Szabadkán tartandó országos ipartestületi kongresszuson. Ez végre is az ipartestület belügye, de lehetetlen elhallgatni azt az indokot, ami az ipertestületet ezen határozat kimondására vezette. A mostani törvénytelen kormány miatt nam akarják a kongreszus megtartását. Ezt a felfogást különösnek tartjuk, mert az iparos kongreszusokon nem a kormány kedvére és kivánságára tanácskoznak az iparosok, hanem az össziparosság fontos ügyeit hányják-vetik meg, sokszor éppen olyan irányban, ami ellenkezik a kormány intenczióval.

Különben sajnos volna, ha még szeptemberben is a mostani kormány vezetné az ügyeket, vagy még nagyobb csapás volna az országra ha akkor is a hapták kormány foglalná el a kormányzást, amikor a kongreszus határozatai a miniszter elé kerülnek.

Mi éppen azt hisszük, hogy az iparos kongresszus ujabb erős állásfoglalása az önálló vámterület létesitése mellett csak hasznára lenne annak a nemzeti küzdelemnek, amely most csatasorba állit minden igaz hazafit.

Az elmondottakból kifolyólag sajnáljuk, hogy éppen az ország legelső ipartestülete, a nagyváradi zárta ki magát az ország iparosaira annyira fontos tanácskozásból.

Ez a határozat csak félreértésből keletkezhetett.

Az ipartestület ülésének lefolyása különben a következő volt:

Az ipartestület elöljáróságának f. hó 27-én tartott ülésén megjelentek: Andriska Károly mint elnök, Óváry Lajos alelnök: Badar Béni, Bodnár János, Czeglédi Jeremiás, Ehrlich Mór, Fodor Lajos, Juhász Benedek, Köblös Ferencz, Molnár János, Peller Ferencz, Polonkay Gyula, Sinka László, Stágl Kálmán, Tátray Sándor, Vlád Ágoston, Voszka Ferencz elöljárók, Pankolits Károly póttag, Cser János számvevő, Iványi István pénztárnok, Jankovich János főjegyző.

A junius havi jegyzőkönyv felolvasása és hitelesitése után az elnöki jelentés ösmerteti a junius hó 24-én tartott tanonczmunka kiállitás eredményét, melyben 285 tanoncz állitott ki 525 saját kezüleg készült ipari tárgyakat, jutalomban részesült 86 tanoncz 496 korona összeggel ezen kivül, Nagyvárad város 400 korona ösztöndija mint julalom Tarsoly Kálmán asztalos, a Moskovits Adolf ur alapitványának 160 korona kamata pedig Gulyás Ferencz asztalos tanoncznak lett odaitélve. Ezenkivül a közismereti vizsgálatok alkalmával könyv jutalmat kapott 144 tanuló 280 korona 80 fillér értékben. Általában a kiállitás igen sikerültnek és kielégitőnek mondható.

Olvastatott a pénztári jelentés a junius havi számadásokról és a pénztár állásáról, melyszerint a bevétel 888 korona 94 fillér, május havi maradvány 4281 korona 05 fillér összesen 5169 korona 99 fillér, kiadás 1276 korona 68 fillér a pénztári maradvány 3893 korona 31 fillér volt, tudomásul vétettek.

Olvastatott a hazai ipartestületek központi bizottságának f. évi szeptemker hóban, Szabadkán megtartandó VII-ik Országos ipartestületi kongressusra szóló meghivója. Kapcsolatosan tárgyaltatott a miskolczi ipartestületnek a körlevele, melyben a Szabadkán megtartandó kongresszusnak, tekintettel a mostani válságos politikai viszonyokra és kormányhatalom törvény ellenes müködésére a kedvezőbb viszonyok bekövetkeztéig elnapoltatni óhajtják: az ipartestület csatlakozását kérik.

Többek hozzá szólása után az elöljáróság a miskolczi ipartestület határozetát pártolva kimondotta, hogy ez alkalommal nem vesz részt a Szabadkán tartandó kongreszuson egyben elhatározta, hogy a hazai ipartestületek központi bizottsága felkéressék, miszerint tekintettel a jelenlegi törvénytelen álapotra, a kormány képviseletének kizárása mellett megtartandó kongressustól, nem várható az iparosság válságos helyzetének javitására szolgálható eredmény, ennélfogva, a felesleges költekezések és a kedélyek felizgatásának kikerülése végett, a szeptember hó 8, 9 és 10-ik napjára Szabadkán megtartandó VII-ik Országos ipartestületi Kongreszust kedvezőbb viszonyok beáltáig napolja el.

A helybeli kereskedelmi és iparkamara értesitései. A magyarországi munkások rokkani és nyugdij egyletének alapszabajairól s az árván maradt gyermekeknek kisiparosoknál tanonczokul leendő elhelyezése tárgyában — tudomásul vétettek.

A solti ipartestület házipités czéljára kért segély megadhatónak nem találtalott.

A «lőcsei ipartestület zászló avátási ünnepélyen a testület képviseletére az ottani einö köt kérik fel.

Tizenöt rendü számla és nyugtára 278 kor. 68 fillér, segélyre 10 korona utaltatott ki.

TÁVIRATOK.

A honvédelmi miniszter Bécsben.

Budapest, julius 29. (Saját tud. táv.) *Bihar* Ferencz honvédelmi miniszter ma Bécsben hosszabb ideig tárgyalt *Pitreich* hadügyminiszterrel katonai dolgokban.

Bihar este 6 órakor visszautazott Budapestre.

Bánffy utja.

Budapest, julius 29. (Saját tud. táv.) Báró *Bánffy* Dezső az ujpárt elnöke ma *Hock* János és Dániel László képviselők kiséretében Deésre utazott, hogy ott beszédet tartson.

Bánffy hir szerint holnapi beszédében már meg fogja magyarázni az ujpártnak a szabadelvüpártból való belépésének az okát.

Hazafias törvényhatóság.

Budapest, julius 29. (Saját tud. táv.) Szeged város törvényhatósága mai ülésén elhatározta, hogy az önként jelentkező ujonczoknak a besoroztatásukra nézve nem nyujt a város segédkezet.

A törvényhatóság határozata a lakosság körében nagy örömet keltett.

A szabadelvüpárt ülése.

Budapest, julius 29. (Saját tud. táv.) A szabadelvüpárt tizenhatos bizottsága holnapi ülésén a pártnak az ujpártba való beolvadását fogja megvitatni.

A bizottság ülésén *Tisza* István gróf nem fog részt venni, ne hogy azzal vádolhassák őt, hogy befojást akar gyakorolni párthiveire.

Svéd-norvég-dán szövetség.

Budapest, julius 29. (Saját tud. táv.) A Daily Mail, mely tegnapelőtt azt a hirt hozta, hogy Vilmos császár egy Hohenzollern herczeget akar a norvég trónra ültetni, ma megczáfolja ezt a hirét és azt irja, hire azért nem fogadható el, mert a norvégek nem szimpatizálnak azzal az eszmével, hogy Hohenzollernt ültessenek norvég trónra.

Vilmos császár most Rardy dán herczeg érdekében fáradozott. A Daily Express azt irja, hogy a császár a valti birodalomnak Svédország, Norvégia és Dániának szövetségét tervezi, melynek élén Németország állana s melybe Oroszországot is bevonnák.

E terv megvalósitásánál különösen arról van szó, hogy az alti tengert mare clansummé változtassák át, melytől távol tartsák Angliát, de ezt angol diplomaták idejekorán észrevették ezt és nyomban elhatározták hogy ellentüntetést rendeznek a Baltitengeren.

A franczia flotta látogatása Porstsmonstban.

Budapest, julius 29. (Saját tud. táv.) Azt a látogatást, melyet a franczia flotta Porstsmonstban tenni fog, óriási politikai misztifikáczióra fogják felhasználni. Ez alkalommal ki fogják hirdetni Anglia és Francziaország testvéresülését. Ez a tüntetés Németország ellen szól.

Maximovics szökésének oka.

Budapest, julius 29. (Saját. tud. táv. Varsóból jelentik, hogy Maximovics tábornok kormányzó nem azért szökött meg, mert fenyegető leveleket kapott, hanem mert megállapitották, hogy több millió rubelt sikkasztott. Szökése óriási szenzácziót kelt.

NYILTTÉR.

GYÖNGYI IZSÓ
hangversenye
1252 a Püspök-fürdőben.

Gyöngyi Izsó, a Király-szinház tagja **ma, vasárnap, folyó hó 30-án** humoros-estélyt tart a Püspök-fürdő gyógytermében. A hangversenyen fellép ***Csorna Terus*** k. a. is, ki egyike a vidék legbájosabb és legtemperamentumosabb soubrettjeinek, továbbá ***Váradi Aladár*** zongoramüvész.

A hangverseny este 6 órakor kezdődik.

A hangversenyre szóló belépti-jegyek (à 2 kor.) Kiss Dávid és Társánál, továbbá a fürdő pénztáránál kaphatók.

Pártoljuk a honi ipart!
Az „Első nagyváradi czipő- és csizmagyár“
Moskovits Farkas és Tsa
kicsinybeni eladási üzletében.
(Kossuth-utca, régi rendőrségi épület.)
helyi kis iparosok által készitett **kézimunka czipők kaphatók eredeti gyári szabott árakon,** hol mindenféle nagyságban készülnek és nagy választékban raktáron vannak.

Tisztelettel:
Moskovits Farkas és Társa.
Telefon: 417. *Szabott árak.*

REGÉNYCSARNOK.

Mikor a mama olyan gondos.

— BESZÉLY. —

JEANTÓL 5.

Azt pedig, Jenő e szavaira hagyta, hogy rapadjon hozzá ajka; hisz oly jól esett neki. Midőn kebelébez szoritá Jenő kezét, Csak mosoly jött rózsás szájára s örömtől sugárzó arczczal tekinte reá. Nem csuda! Őket már nem a barátság de a szerelem füzte össze.

Ő pedig gyönge nő volt.

Jánosy a szeretők gyöngéd hangján folytatta:

— Egy kicsit szabadkozik, de később engedni fog.

— Csatlakozik! ő megtagadja mert politikus, — válaszolt Margit, mi közben maga mellé vonta társát a kinálkozó gyeppadra.

— Mi is politikusok leszünk! Majd meglátjuk, kié lesz a győzelem? — mondá Jenő, csak hogy arról a szép homlokról, melyről szerette volna felcsókolni azt a halvány borut, elüzze.

Ha sejtette volna szavai hatását.

Az egyszerü lányt, ki virágain, s madarain kivül mivel sem törődött, erős nővé varázsolták, ki képesnek hiszi magát küzdeni az akadályokkal, csak hogy azé legyen, kit nélkülözni már nem képes.

Büszkén egyenesedett föl. A szép arczon komoly elhatározás honolt. Nyugodtan beszélt.

— Igaza van! Ő politikus; én is az leszek. Mindenek előtt tudjon meg mindent. Anyám értésemre adta, hogy e hó72- én jön el gyermekkori jegyesem, hogy ujra megkérjen. "Elég gyermekem!" — ezek voltak szavai, midőn szólni akartam, s mindez miért? — s it elakadt szavai, A magát erősnek hitt gyermek szép szemében könny vegyült.

Restelte anyja gyengéjét egy férfi előtt felfedni; de erőt vett magán s kimondta azt, amivel tudta, hogy Jenőt is érzékenyen találja.

— Mert Andor gazdag . . . — s azután, mintha elrejtőzni akarna, fürtös fejét Jenő keblére fekteté.

Jenő, kinek keble e kedves teher alatt lázas gyorsasággal kezdett emelkedni, fájdalmas hangon szólt; miközben oly közel hajolt a fürtös arczhoz, hogy leheletükkel érintették egymást.

— Tudom kedves Margit, hogy ez az, mi egy időre elválaszt bennünket„ de ez akadály és szét hull, a menynyiben felsőbb helyről értesültem, hogy kifogok neveztetni s akkor . . . . akor enyémnek valhatom önt.

Ajkával, oly szép arczhoz közel gyönge lőn az erős férfi, a tiltott gyümölcshöz nyult. — Megcsókolta a biborrá vált gyermek arczot.

Az pedig hagyta, hogy csókolja. Hogy állhatott volna ellent, mikor annyira szerette.

Sokáig beszéltek még. Hisz oly sokat tudnak csevegni a boldogok: szerelemről, hüségről, kitartásról.

Még akkor sem tudták palástolni örömüket, midőn később Prónaynéval társalogtak fent a salonban, közönyös dolgokról: szinház. művészet, divat s lovakról.

Mindenki eszrevette azt az örömet, még a vén Mihály is, mely Margit egész lényén elömlött; csak az nem a kinek leginkább látni kellett volna, Prónayné.

Csak az nem a ki lányát Andorhoz adja nőül.

Előre látó, gondos, mindent kifürkésző mama! be elvakitott az Andor gazdagsága.

Berosz is a világ. Mindent tud, még azt is, ami sohasem történt meg.

Értvén ezen világ alatt azon kávés-nénikéket kik kávé szürcsölés közben ugy bizalmasan, hogy köztük maradjon a szó, elmondogatták egymásnak, hogy: bizon Prónayné nem nagyon ügyelt a lányára. Jánosy kelleténél többet jár a házhoz. A kis Margit sokat enged annak a fiatal embernek, és sok más effélét.

Szóval szólták szapulták Margitot, csakhogy tárgy legyen a pletykára.

Ezt elmondták a veterán kávés-nénikék maguk közt, szivére kötve egymásnak, hogy tovább ne adják Fogadták is szentül. Mikor aztán haza mentek az volt az első elbeszélni: hogy mulattak, miről pletykáltak. De ezt is csak bizalmas körben tették.

Ugy hogy két hétre e kávé fogyasztás után csak az nem tudta azt, a ki nem akarta, vagy éppen maga az illető.

Jánossy, hogy megtudta Prónayné szándékát, azóta nem járt a házhoz.

Leginkább busult ezen Margit, de a remény enyhitette fájdalmát.

Még az öreg Mihálynak is feltünt Jenő önagyságának kimaradása, nem is késlekedett a felett dörmögni magában.

— Hej csak elzavarta a háztól ezt a derék embert.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, jul. 29.

Buza okt. — — — — —	16.00
Rozs okt.-re — — — —	16.97
Tengeri julius 1906. — —	16.14
Zab ápr.-ra — — — —	15.24
Repcze aug.-ra — — — —	23.10

Értéktőzsde.

Budapest, jul. 29.

Oszrákhitelrészvény — — —	512.94
Magyar hitelrészény — —	806.50
Leszámitoló bank — — —	464.50
Rimamurányi — — — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	649.—
Közuti vasut — — — —	569.50
Városi villam. s vasut — —	2450—

Hivatalos árfoly amok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 jul. 29-én

Magyar aranyjáradék 4% — — —	116.20
Magyar koronajáradék 4% — — —	97.05
Magyar koronajáradék 3½% — —	87.50
Magyar földtehermentesitési kötvény 4%	97.—
Horváth-szlavon földtehermentesitési kötvény	97.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön —	218.—
Tizza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön —	166.—
Osztrák járadék papirban — — —	100.15
Osztrák járadék ezüstben — — —	100.65
Osztrák járadék aranyban — — —	119.—
Osztrák korona járadék — — — —	100.15
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény — — —	16.35
Magyar hitelbank részvény — — — —	787.—
Osztrák hitelbank intézeti részvény — —	6.65
Osztrák-magyar államvasuti részvény —	673.—
20 frankos aranz (Napolendor) — — —	19.08
Német birodalmi márka — — — — —	117.30
London vista — — — — — — — —	240.10
Páris vista — — — — — — — —	95.50
20 márkás arany — — — — — — —	23.47

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCSKICS GYULA.

HIRDETÉSEK
jutányos árban
felvétetnek
a
„TISZÁNTUL“
kiadóhivatalában.

Radó Samu és Tsa
kötélgyártók.
zsák és ponyva magyraktár Nagyvárad, Kossuth-u.

Legeőn yösebb beszerzés forrás.
Mindennemü *gazdasági kenderkötelek*, **kévekötelek,**
vizhatlan ponyvák
zsákok, rostáló- és repcze-ponyvák, *gépszijak*, *gépolajok* és *kenőcsök*, géptisztitó anyagok, *géphajtó kötelek*, *tornaszerek*, és minden e szakba vágó czikkekben.
Zsák- és ponyva-kölcsönző.
Telefon: 240. *Telefon: 240.*

Pályázat.

Az Ipartestület Elöljárósága a Menházban elhalálozás folytán üresedésbe jött gondnoknői, illetve gondnoki állást pályázat utján határozta betölteni. pályázhat az ipartestület kötelékéhez tartozó család nélküli, nős iparos tag. A feltételek az ipartestület hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — A pályázat lejár folyó évi augusztus 15-én.

Nagyvárad, 1905. évi julius 27-én.

Andriska Károly.
ipartestületi alelnök.

1259.

Olcsó kölcsön.

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utcza 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl-féle ház, szemben a Rimanóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiacz terén bank tisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyerbő tapasztalatok, valamint előkelőt bankok képviselete alapján:

1. Jelzálog és hosszu törlesztéses kölcsönöket (melyekben a tőke és kamat is benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legrovidebb idő alatt és legalacsonyabb kamatláb mellett minden előzetes dij és költség nélkül folyósittatok;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cserélek fel.

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek állami, megyei, és városi hivatalnokoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitelt eszközlök ki.

Mindenféle kölcsön ügyletben szivesen állok rendelkezésére és minden dijazás nélkül szolgálok felvilágositással, utbaigazitással délelőtt 9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel
Faludi Ignácz,
volt takarékpénztári titkár.
Telefon 424 szám. 930.

Eladó ház.

A város legészségesebb levegővel biró részén egy még 10 évig adómentes ház, mely áll 3 szoba, 2 konyha, pincze és hozzá való mellékhelyiségekből, szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal. 1254.

Jobb lábbelinek

chevreaux, boxcalf, borjubőr stbből elismert legjobb tisztitószer

GLOBIN,

mert minden nehézség nélkül **pompás fény** éretik el.

Konserválja a **bőrt** és **puhává** teszi.

Fritz Schulz jun.,

Alt.-Gee. Eger i. B., Leipzig.

Világhirü

előpataki gyógyviz

Egy literes üveg ára 26 fill.

Számtalan elösmerő nyilatkozat, a kik ennek használata után alegjobb egésszégnek örvendenek! Különösen ajánlható a következő bántalmaknál:

1. **A gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorgörcs, gyomorégésben** a tulságos nyálka és savképződéssel járó *emésztési zavarokban, gyomor- és szélzsábában, hányaloknál.*

2. **Altesti vérbőségben**, *vérpangásban, aranyérben* s az ezzel járó *rásztkór* s *kedélykór* szokásos székrekedéseinél.

3. **Máj-** és *lepdaganatokban*, az epe kivezető csöveinek *hurutos* bántalmainál, *sárgaságban, epekövekben*, a pozsgerj és váltólázakból származott lépdagoknál.

4. *Fejlődési sápkórban* s az ezen alapuló hószám zavaroknál, a *görvélykór* torpid alakjainál s különösen vérszegénységi állapotoknál,

5. A vesék és hugyhólyag *hurutos bántalmainál*, a kezdődő *hugykő és fövény-lerakodás* eseteiben kitünő *hugysavoldó.*

6. *A méh idült tömüléseinél, dagainál, fehér folyás s rendetlen havadzásnál.*

7. *A nemi részek gyengeségeiben.*

8. *Angolkórban*, egyáltalában gyermekeknél a szervezet ép és erős kifejlődését vas és mésztartalmánál fogva meglepően elősegiti, egészséges embereknek is üditő italul szolgál, s különösen borral vegyitve a háztartásoknál általános használatban van.

Egy literes üveg ára 26 fill.

Egyedüli főraktár Biharmegye részére

Maár és Szabó

füszer-, csemege- és ásványvizek kereskedése

NAGYVÁRADON.

A **Bellán-féle** ***kévekötelek*** biharmegyei főraktára.

Alapittatott: 1868.

HELFY JÓZSEF

Alapittatott: 1868.

Nagyvárad, Zöldfa-utcza 41. sz.

Hazai ipar. **Telefonszám: 51.** **Gyári árak.**

Minden-nemü **zsákok.** **Vizhatlan és vitorla** **ponyvák.**

Gépolajok, gépkenőcsök, gépszijak. **kötelek,** *kender kócz* s más e szakbavágó *Bácskai készitésü gazdasági* czikkek nálam gyári árban beszerezhetők.

Ez alkalommal bátorkodom a t. gazdaközönséget azon körülményre figyelmeztetni, hogy 37 év óta fennálló

zsák- és ponyva-kölcsönző üzletem

ez idén is nagy mennyiségü **uj zsák és ponyvával** gyarapitottam, ugy hogy minden ily irányu szükségletét is a **legolcsóbb kölcsöndijak** mellett kitudom elégiteni.

A t. gazdaközönséget ismert szolidaritásomról előre is biztositva vagyok

kiváló tisztelettel: HELFY JÓZSEF.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesiti a n. érd. közönséget, hogy **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3. legfeljebb 3·4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), szines fényképész-lámpák és mindennemü izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nernst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyergyánként 1·5 watt fogyasztással.

Csillárok, ivlámpák és **villamosmotorok** eredeti gyári árak mellett.

kaphatók. A villamos mü igazgatósága elvállalja

villamosvilágitási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővitését, átalakitását, javitását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálczák szállitását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellet

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

Homlokzat-festék.

Szárazvámi kréta-, mész-, és kőipar részvénytársaság Szárazvám, Sopronm.

Allhydrochromin viharálló és tüzbiztos **hidegviz-festék.**

A Hydrochromin száraz por, amely *csupán vizzel, minden egyéb toldalék nélkül* vegyitve, már is festésre kész. Alkalmazása tehát bárki részére az elképzelhető legegyszerübb.

A Hydrochrominnal való máz bármely szilárd alapzaton, tart és beváll, igy mész-, gipsz- és czement-vakolaton, fán, vason s egyéb fémeken, üvegen, porczellánon, agyagedényeken és czementárukon valamint vásznon és juián is. Továbbá *szagtalan*, egy óra alatt megszárad és *már 2—3 nap után mosható*; zománczszerüen sima, kemény és ruganyos lesz, vonalozható, mintázható, befesthető, viasszal beereszthető és kefélhető; nem szakad, nem reped, gázok nem támadják meg, idő multán a nedvességtől sem puhul meg *esőnek, zivataros időjárásnak ellenáll*, likacsos s ennélfogva *nem gátolja a falakban levő nedvesség elpárolgását* miként pl. az olaj- vagy pedig a kencze-máz; végül tüzbiztos és vasnál használva a rozsda ellen kitünő óvszer.

A Hydrochromin teljesen pótolja az olajfestéket összehasonlithatatlanul olcsóbb, az enyvfestéknél alig magasabb ár mellett. A mész vagy enyvfesték valamivel csekélyebb költségét azonban bőségesen föléri a Hydrobhromin festés számtalan előnye: mint annak szagtalan, moshatósága, szépsége és tartóssága, nem utolsó sorban pedig az elkészitès egyszerüsége és gyorsasága.

A Hydrochromint fehér valamint a legkülönfélébb szinekben is szállitjuk. Fehér »Hydrochromin« föld festékkel és ultramarinnal tetszés szerint szinezhető. A keverendő festék 10 százaléknál nagyobb mennyiségü ne legyen.

Szintáblázatot kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.

1240 Egyedüli raktár Bihar- és Szilágymegye részére **BERKES BERTALAN** festékkereskedése Nagyvárad, Zöldfa- és Fő-utcza.

Dr. Politzer Jakab

szanatoriuma és vizgyógyintézete Nagyvárad, Szilágyi Dezsö-u. 7. sz.

Bejáróknak és bennlakóknak

Összes vizgyógymódok és villam gyógyászat, szénsavas-, törpefenyő-, ásványfürdők-, vibratiós massage-, villanyos fényfürdők-, fühalatiók, forrólégkezelés.

GYOGYJAVALLATOK: Az idegesség minden neme, tüdő-, gyomor- és bélbajok. Szivbántalmak. Női- és nemi-bajok. Csuzos bántalmak, (rheuma) köszvény legidültebb eseteiben is. Forrólégfürdőkkel (szárazhőlégszekrény), a tudomány legujabb vivmányával, nagyszerü eredmények elérhetők.

Kényelmes betegszobák. Olcsó fürdőárak. Kitünő ellátás.

Teljes penzió (külön szobával együtt) napi 7 korona, második osztály 5 korona.

Szakképzett fürdősszemélyzet. Állandó orvosi felügyelet.

Prospektussal és felvilágositással szivesen szolgál

Dr. Politzer Jakab,
az intézet tulajdonosa és vezetője

JEGENYE

Kolozsvármegye

Climatikus gyógyhely **Tüdőhurut. Vérszegénység. — Angolkór. — Scrophulonia ellen.**

Vásártelki

Moor-fürdők.

Kitünő és olcsó ellátás.

Igazgató:

Dr KAZAY KÁLMÁN.

Üzletnagyobbitás miatt

az összes raktáron levő **divatkelmék, franczia delain és batisztok, zefirek, kartonok női és férfi fehérnemüek, diszek** és **bélésáruk** stb. **az eddigi igazán olcsó áraimnál** még **olcsóbban** árusitom el. Már 20 kor. vásárlásnál még árengedmények.

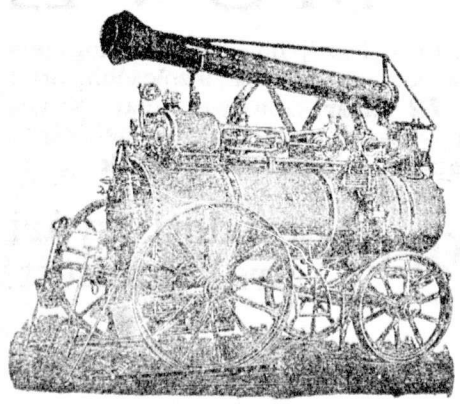
Klein Menyhért

Szt.-László-tér Holdas-templom mellett.

Kinek főelve, hogy árui a divatnak minden tekintetben, de első sorban a czélszerüségnek feleljen meg.

DEBRECZENI LAJOS

gőzerőre berendezett gépmühelye
Kolozsvári-utcza 29/43. Nagyvárad

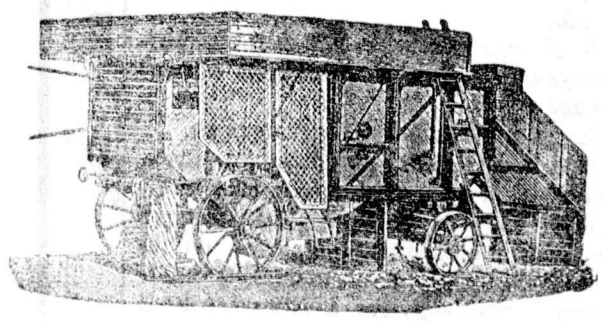

Ajánlom a mai kor igényeinek teljesen megfelelő uj gépekkel berendezett mühelyemet; s ujonan felépitett gőzcséplőgépeimet, valamint elválalok bármilyen gépek teljes kijavitását avagy ujonan átalakitását felelőség mellett; u. m. *járgányokat, petróleum, gáz, benzin, gőzmotorokat, gőzgépeket-gőzcséplőgépeket* és mindenféle gépezeteket.

Készitek mindenféle egyenes és hajlitott tengelyeket s mindenféle esztergályozásokat, vas és réz, öntéseket, csapágyakat megmunkálva, eltörött vagy minta után.

Teljesen uj tüzszekrényeket avagy kijavitását s gőzmalom berendezések javitását elvállalom.

Uj villanyvilágitó gépeket (Dinamó) teljesen felszerelve készitek bármilyen nagyságban.

Uj gőzhenger fur gépemmel (czilinder) hengerfurásokat s gépről való leszerelés nélkül vidéken s uj karikákkal együtt pontosan készitek.

Eladók több 6—8 lóerejü M. Allami vasrámás uj cséplőgépek, 6—8 lóerejü gőzgépek uj használati engedélylyel teljesen üzemképesek felelősség mellett

Butorvásárlók figyelmébe!

Olcsó

BUTOR

gyári árban, kezesség mellett

háló-, ebédlő-, szalon és *uriszoba berendezések*, valamint egyes butordarabok a

Magyar Műbutorgyár

Részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő-utcza elején.

Üzletvezető: **PORJESZ HERMAN.**

Teljes lakás-, kávéház- és szállodaberendezések müipari vállalata.

Kivánatra rajzok és költségvetések.

Merza Kálmán

szijgyártó

Szent Jànos-utcza 48.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Ugymint: **kocsizó szerszámok, lovagló nyergek és hadifelszerelési szijazatok** készitését.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

MERZA KÁLMÁN

szijgyártó

Szent János-utcza 48. szám.

Vidéki megrendelések és javitások jutányos áron, gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 1226

Wágner Manó-féle nevelő- és tanintézet

nyilvánossági joggal, Rákospalotán,

(Budapest mellett, vasuti-, posta-, távirda- és telefon-állomás.)

Az intézet **nyilvános nyolcz osztályu** főgymnasiumában, polgári és elemi iskolájában a tanév szeptember hó 1-én kezdődik.

A kiállitott bizonyitványok államérvényesek.

Az intézet öt holdnyi parkban, egészséges helyen fekszik. Az ellátás mintaszerü.

A növendékek lehetnek benlakók és bejárók.

Értesitővel szolgál **az igazgatóság.**

A több mint félszázad óta fenálló

Le Conservateur

franczia életbiztositó és kiházasitó intézet, leányoknak hozományt, fiuknak kezdő üzleti tőkét, szülőknek nyugalmas aggkort biztosit

csekély évi befizetés alapján.

Az intézet kimutatott tőkéje

482 millió korona

Orvosi vizsgálat nincs!

Magyarországi igazgatóság

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30. szám.

Vezérképviselőség:

NAGYVÁRAD, SCHLAUCH-TÉR,

Komáromy Jenő.

Előnyös feltételek.

PÁRISI DIVATTEREM.

TELEFON: 133.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, miként **NAGYVÁRADON, Fő-utczán, az Orsolya-szüzek zárda-épületében** egy

női- és gyermekdivat üzletet

nyitottam, ahol is a legujabb divat szerint dus választékban kaphatók: **kalapok, blouseok, juponok, kész aljak, costumeök, kabátok, szinházi és sétaköpenyegek, füzők, rövidáruk. selyem, bélés és pipere-czikkek** stb. stb.

Blouseok, costumeök, kalapok és gyermek-ruhák a legrövidebb idő alatt modelle után is elkészittetnek.

Kiváló tisztelettel

Révész Teréz.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MÜVEK HATSCHEK LAJOS

BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Eladási hely Rosenberg Izsó urnál Nagyváradon.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

kézmű- és női divatáru raktár
Nagyvárad, Fő utcza (Bazár épület).

Valóban bámulatos
olcsó árban lesz most
minden raktáron levő áru eladva, tekintettel, hogy szezon végén vagyunk. Tehát érdeke mindenkinek szükségletének mielőbbi beszerzése.

Amerikai Áruház olcsó árai utólérhetetlenek.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

13314—1905. szám.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. foku iparhatóság közhirré teszi, hogy Sajósi Ignácz és Fia Szent János-utczai zálogkölcsönüzletében a lejárt és meg nem hosszabbitott, illetve ki nem váltott zálogtárgyak folyó évi augusztus hó 8-ik napján reggel fél 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adatni.

Ezen árverésről az érdekelt elzálogositók oly figyelmeztetéssel értesittetnek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tételszámai a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1905. julius 23.

Gerő,
r. főkapitány.

1256.

Hétfőn, julius 31-én visszavonhatatlan utolsó előadás.

Circus Sidoli Cäsar.

200 személy. **123 ló.**

A Nagypiacz-téren.

Ma vasárnap, julius 30-án
2 nagy jubiláris ünnepi előadás
délután 4 órakor és este 8 órakor

Délután 4 órakor felnőttek és gyermekek félárt fizetnek.

Páholy ülés 1 kor. 75 fill. — Zártszék (számozott) 1 kor. 25 fill. — I. hely 80 fill. II. hely 60 fill. — Karzat 30 fill. — A délutáni előadás müsora ép oly gazdag és érdekes, mint az esti előadásé.

A délutáni müsor ép oly pontosan lesz betartva, mint az esti előadáson.

— A müsor 18 számot tartalmaz. —

Este 8 órakor rendes helyárakkal.

nagy

ELITE-előadás.

Elegáns müsorral, a legjobb számokkal minden előadáson.

Nagy

dij-birkozás

Vladimir birkozómester és a helyben jól ismert birkozó **Bunta Tanaszi** ur között 200 korona dijért.

Holnap, hétfőn, julius hó 31-én

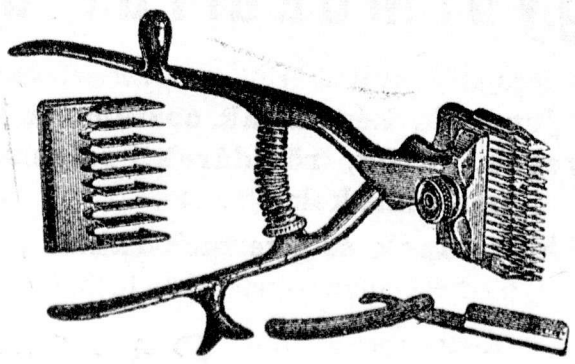
köszönet- és bucsú-előadás.

Lőrincz Mór Nagyvàrad, Szt. Jànos-u. elején.

Ajánlja nagy választéku utazó koffereit, ugyszintén disznóbőr prics és gazdasági nyergeket.

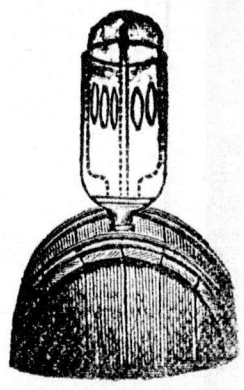
Solingeni svéd és
aczél beretvákat.

Szenzácziós találmány boraink védelmére.

Ezen »Hidraulikus aknával lefolytott bornál nem szükséges a töltögetést havonta ismételni. A csapon álló bort megmenti a borvirág, vagyis penésztől ez által nem lesz soha zavaros és savanyu, igy utolsó cseppig kristály tisztán eresztődik le a bor és fölöslegessé válik a kis hordókba való lehuzgálás, vagy üvegbe töltögetés. Darabja 1 forint. Hozzávaló 1 üveg oesztilin 35 kr.

Kapható Lőrincz Mórnál Nagyáradon.

Hajvágó gépek, önberetvák.

Gramophon gépek és lemezek nagy választékban.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon